

Звернення Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг до парламентів та урядів держав світу, міжнародних організацій, енергетичних компаній країн Східної Європи щодо надання термінової допомоги Україні обладнанням для відновлення енергетичної інфраструктури, об'єктів гідро- та теплогенерації, пошкоджених внаслідок російського ракетного терору, поновлення стійкості та керованості енергосистеми в осінньо-зимовий період 2024-2025 років

У відповідь на інтенсифіковані російські терористичні атаки у 2024 році, Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг терміново звертається до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та енергетичних компаній із закликом про збільшення підтримки.

Загрози, що випливають з російських атак, впливають на безпеку всього європейського континенту та вимагають ефективних заходів з боку світової спільноти в цілому. Ми, члени Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, закликаємо до прискореного постачання сучасних систем протиповітряної оборони, допомоги у закупівлі енергетичного обладнання та посилення санкцій, накладених на росію.

Це звернення також включає запуск субрегіональної ініціативи "Енергетична Інфраструктура Рамштайн" для підтримки та управління енергетичною системою під час наступного опалювального сезону 2024-2025 років. Ця ініціатива має на меті вирішення ключових питань у відновленні об'єктів гідро- та теплогенерації.

Крім того, ми закликаємо уряди, міжнародні організації та енергетичні компанії провести інвентаризацію енергетичних активів, таких як старе обладнання, включаючи радянську техніку. Щоб пом'якшити масштабну гуманітарну кризу, що очікується, і забезпечити виживання українців під час наступного зимового періоду, незадіяне, зайве або таке, що готується до виведення з експлуатації, обладнання повинно бути терміново списане, продане або пожертвоване Україні. Це обладнання може зіграти вирішальну роль у відновленні теплових та гідрогенераційних потужностей України.

Необхідні термінові заходи

За останніми даними Міжнародного валютного фонду 80% теплових та 40% гідроелектричних потужностей України були втрачені внаслідок російських атак. Парламентський комітет з питань енергетики провів численні робочі поїздки по всій Україні щоб додатково оцінити збитки та визначити варіанти відновлення зруйнованих об'єктів. Координація з урядовими установами України та стейкхолдерами енергетичного сектору виявила нагальну потребу у заходах, спрямованих на сприяння міжнародній підтримці під наглядом парламенту.

Завдяки цим зусиллям Міжнародна консультативна рада міністрів енергетики провела зустріч у Києві 6 травня 2024 року і прийняла рішення про будівництво нових міждержавних ліній електропередачі, збільшення підтримки Фонду підтримки України Енергетичного Співтовариства та вжиття інших заходів для зміцнення енергетичної стійкості України.

Верховна Рада здійснює законодавчий нагляд за терміновими заходами, узгодженими з учасниками енергетичного сектору України, зосереджуючи увагу на управлінських процедурах, оцінці збитків, прогнозах енергетичного балансу та пріоритетах відновлення. Співпраця з Національним банком України спрямована на перегляд контролю за валютними операціями та усунення бар'єрів для комерційної взаємодії з європейськими партнерами, включаючи податкові пільги для імпортованого критичного обладнання.

Контекст вступу України до ЄС – кліматичні аспекти та співпраця з Енергетичним Співтовариством

Енергетика завжди була центральним компонентом європейської інтеграції України. Приєднання до Договору про Енергетичне Співтовариство у 2011 році та вступ до ENTSO-E у перші дні російської агресії демонструють непохитну рішучість України впроваджувати енергетичні реформи. Робота Верховної Ради є критичною для забезпечення енергетичної безпеки континенту та відновлення енергетичної життєздатності України.

24 червня 2024 року Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг провів публічне обговорення щодо стану впровадження Україною енергетичного законодавства ЄС. Незважаючи на триваючу війну, Секретаріат Енергетичного Співтовариства привітав успіхи України у досягненні високого рівня інтеграції ринку з ЄС. Внески до Фонду підтримки енергетики України, яким спільно керують Секретаріат Енергетичного Співтовариства та USAID, наближаються до півмільярда євро. Ці кошти будуть використані донорською спільнотою для підтримки українців, які потребують світла та тепла в своїх домівках. Крім того, Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

та Секретаріат Енергетичного Співтовариства підписали меморандум, який визначає пріоритетність інтеграції ринків електроенергії та газу, декарбонізації енергетичного сектору, розвитку відновлюваних джерел енергії та енергоефективності.

Ми ще раз наголошуємо, що триваюча війна росії проти України призвела до безпрецедентних викликів в енергетичному секторі. Ми звертаємося до міжнародної спільноти з проханням про підтримку у захисті та відновленні нашої енергетичної інфраструктури. Належна та своєчасна допомога забезпечить негайне відновлення та зміцнить стійкість нашої енергосистеми на роки вперед.

Затверджено на засіданні Комітету 12 липня 2024 року.

Від імені членів Комітету,

ГОЛОВА КОМІТЕТУ З ПИТАНЬ ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Андрій ГЕРУС

